

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Zientara

Protokolant: sekr. sądowy Bogumiła Biniewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2013 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)w D.

przeciwko P. M. (1)

o ustalenie i wydanie

oraz sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą(...)” w D.

przeciwko P. M. (2)

o ustalenie i wydanie

1. ustala, że umowa sprzedaży zawarta w dniu 17 września 2009r. przez H. M. i J. M. z P. M. (1), objęta aktem notarialnym sporządzonym w kancelarii notarialnej notariusza M. M. w O. Rep. A nr (...) mająca za przedmiot:

- nieruchomości położoną w D. przy ul. (...), stanowiącą działkę gruntu oznaczoną w ewidencji gruntów nr geodezyjnym (...) o powierzchni (...), zabudowaną budynkami mieszkalnym i gospodarczym, dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą Kw (...),

- nieruchomości położoną w D., stanowiącą działkę gruntu oznaczoną w ewidencji gruntów nr geodezyjnym(...), o powierzchni (...) ^{(())}, zabudowaną budynkiem gospodarczym, dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą Kw (...)

jest bezskuteczna z mocy prawa w stosunku do masy upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod (...)” w D.;

2. nakazuje pozwanemu P. M. (1), by wydał powodowi Syndykowi Masy Upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w D.:

- nieruchomości położoną w D. przy ul. (...), stanowiącą działkę gruntu oznaczoną w ewidencji gruntów nr geodezyjnym (...), o powierzchni (...) ^{(())}, zabudowaną budynkami mieszkalnym i gospodarczym, dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą Kw (...),

- nieruchomość położoną w D., stanowiącą działkę gruntu oznaczoną w ewidencji gruntów nr geodezyjnym (...), o powierzchni (...), zabudowaną budynkiem gospodarczym, dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą Kw (...);

3. zasądza od pozwanego P. M. (1) na rzecz powoda kwotę 7.217 zł /siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych/ tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazuje ściągnąć od pozwanego P. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Elblągu kwotę 25.000 zł /dwadzieścia pięć tysięcy złotych/ tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

5. ustala, że umowa sprzedaży zawarta w dniu 17 września 2009r. przez H. M. i J. M. z P. M. (2), objęta aktem notarialnym sporządzonym w kancelarii notarialnej notariusza M. M. w O. Rep. A nr (...), mająca za przedmiot nieruchomość w postaci lokalu użytkowego nr (...), stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności, o powierzchni użytkowej (...) ⁽¹⁾, położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w D., dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą Kw (...), wraz związany z nią udziałem wynoszącym (...) części w prawie własności części wspólnych budynku i innych urządzeń, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali i w prawie użytkowania wieczystego działki gruntu nr (...) o powierzchni (...) ⁽²⁾, stanowiącej własność Gminy D., dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...), jest bezskuteczna z mocy prawa w stosunku do masy upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)” w D.;

6. nakazuje pozwanemu P. M. (2), by wydał powodowi Syndykowi Masy Upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w D. nieruchomość w postaci lokalu użytkowego nr (...), stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności, o pow. użytkowej (...) ⁽²⁾, położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w D., dla którego Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą Kw (...), z którym związany jest udział wynoszący (...) części w prawie własności części wspólnych budynku i innych urządzeń, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali i w prawie użytkowania wieczystego działki gruntu nr (...) o powierzchni (...), stanowiącej własność Gminy D., dla której Sąd Rejonowy w O. prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...);

7. zasądza od pozwanego P. M. (2) na rzecz powoda kwotę 3.617 zł /trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych/ tytułem zwrotu kosztów procesu;

8. nakazuje ściągnąć od pozwanego P. M. (2) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Elblągu kwotę 6.000 zł /sześć tysięcy złotych/ tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 63/13

UZASADNIENIE

Powód Syndyk Masy Upadłości J. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w D. domagał się:

1) ustalenia bezskuteczności z mocy prawa w stosunku do masy upadłości J. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w D. umowy sprzedaży nieruchomości, opisanych w punkcie 2 petitum pozwu, zawartej przez J. M. i H. M. z P. M. (1) w dniu 17 września 2009 r., objętej aktem notarialnym Notariusz M. M. w O., Rep. A nr (...);

2) zobowiązania P. M. (1) do wydania masie upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w D.:

a) nieruchomości położonej w D. przy ul. (...) stanowiącej działkę gruntu oznaczoną w ewidencji gruntów numerem geodezyjnym (...) o powierzchni (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym i budynkiem gospodarczym, dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą (...);

b) nieruchomości położonej w D., stanowiącej działkę gruntu oznaczoną w ewidencji gruntów numerem geodezyjnym (...) o powierzchni (...), zabudowanej budynkiem gospodarczym, dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Nadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W sprawie zarejestrowanej pod sygnaturą I C (...) powód domagał się :

1) ustalenia bezskuteczności z mocy prawa w stosunku do masy upadłości J. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w D. umowy sprzedaży nieruchomości, opisanej w punkcie 2 petitum pozwu, zawartej przez J. M. i H. M. z P. M. (2) w dniu 17 września 2009 r., objętej aktem notarialnym Notariusz M. M. w O., Rep. A nr (...);

2) zobowiązanie P. M. (2) do wydania masie upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą(...) w D. nieruchomości stanowiącej lokal użytkowy numer (...) stanowiący odrębny od gruntu przedmiot własności o powierzchni użytkowej (...) ⁽⁽⁾⁾, znajdujący się w budynku numer (...) przy ul. (...) w D., dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), z którą związany jest udział wynoszący (...) części w prawie własności części wspólnych budynku i innych urządzeniach, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali i w prawie użytkowania wieczystego działki gruntu nr (...) o powierzchni (...) ⁽⁽⁾⁾ stanowiącej własność Gminy D., dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Nadto domagał się zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądań obu pozwów Syndyk podniósł, że stosownie do treści art. 128 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego umowy sprzedaży nieruchomości z dnia 17 września 2009 r. są bezskuteczne w stosunku do masy upadłości ze względu na to, że zostały zawarte w terminie sześciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, a pozwani P. M. (1) i P. M. (2) są synami upadłego. Skutkiem orzeczenia bezskuteczności przedmiotowych umów jest konieczność zwrotu masie upadłości nieruchomości będących przedmiotem tych umów, co wynika z art. 134 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego.

Postanowieniem z dnia 18 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w Elblągu połączył obie sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

W odpowiedzi na pozew obaj pozwani wnieśli o oddalenie wniosku o oddalenie powództw. Wskazali, iż zapłacili cenę określoną w umowach sprzedaży nieruchomości. Zdaniem pozwanych rozporządzenia, jakich dokonywał J. M., przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, miały na celu spłatę jego zobowiązań. Poprzez sprzedaż nieruchomości J. M. ratował firmę i doprowadził do zawarcia układu z wierzycielami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 września 2009 r. małżonkowie J. M. i H. M. sprzedali swojemu synowi – pozwanemu P. M. (1) dwie nieruchomości:

a) nieruchomość położoną w D. przy ul. (...) stanowiącej działkę gruntu oznaczoną w ewidencji gruntów numerem geodezyjnym (...) o powierzchni (...) zabudowaną budynkiem mieszkalnym i budynkiem gospodarczym, dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą (...);

b) nieruchomość położoną w D. stanowiącą działkę gruntu oznaczoną w ewidencji gruntów numerem geodezyjnym (...) o powierzchni (...) ⁽⁽⁾⁾ zabudowaną budynkiem gospodarczym, dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...)

łącznie za cenę 253 500 zł, przy czym działkę nr (...) za cenę 250 000 zł, zaś działkę nr (...) za cenę 3 500 zł.

(dowód: kserokopia aktu notarialnego potwierdzonego za zgodność z oryginałem przez reprezentującego powoda radcę prawnego z dnia 17 września 2009 r. , rep. A. nr (...) k. 11- 16)

W tym samym dniu małżonkowie J. M. i H. M. sprzedali swojemu synowi – pozwanemu P. M. (2) nieruchomość w postaci lokalu użytkowego numer (...), stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności, o powierzchni użytkowej (...), położonego w budynku numer (...) przy ul. (...) w D., dla którego Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), z którym związany jest udział wynoszący (...) części : w prawie własności części wspólnych budynku i innych urządzeń, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali i w prawie użytkowania wieczystego działki gruntu nr (...) o powierzchni (...) ⁽¹⁾, stanowiącej własność Gminy D., dla której Sąd Rejonowy w Ostródzie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), za cenę 55 000 zł .

(dowód: kserokopia aktu notarialnego z dnia 17 września 2009 r. , rep. A. nr (...) , potwierdzonego za zgodność z oryginałem przez reprezentującego powoda radcę prawnego , k. 32- 35)

W dniu 3 lutego 2010 r. J. M. złożył wniosek o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu z ustanowieniem zarządu własnego nad majątkiem przedsiębiorstwa. Postanowieniem z dnia 11 marca 2010 r. Sąd Rejonowy w Elblągu ogłosił upadłość dłużnika J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w D. z możliwością zawarcia układu, pozostawiając zarząd własny upadłego nad majątkiem. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 18 marca 2010 r.

(dowód: postanowienie z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie (...) k. 363 akt sprawy (...))

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2011 r. Sąd Rejonowy w Elblągu zatwierdził układ upadłego J. M. – przedsiębiorcy prowadzącego pod firmą(...) w D. – zawarty na zgromadzeniu wierzycieli w dniu 27 stycznia 2011 r.

(dowód: postanowienie z dnia 10 lutego 2011 r. w sprawie (...) k. 18- 19, 37-38)

W dniu 31 maja 2011 r. Sąd Rejonowy w Elblągu wydał postanowienie o zakończeniu postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu przedsiębiorcy J. M. – działającego pod firmą Zakłady (...) w upadłości układowej w D..

(dowód: postanowienie z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie (...), k. 20, 39)

Postanowieniem z dnia 6 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy w Elblągu uchylił układ J. M. , przedsiębiorcy działającego pod nazwą (...) w D. - w upadłości układowej, zwarty w dniu 27 stycznia 2011 r. na zgromadzeniu wierzycieli, otworzył zakończone na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 31 maja 2011 r. postępowanie upadłościowe upadłego J. M. – przedsiębiorcy działającego pod nazwą (...) w D. – w upadłości układowej, zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu na obejmujący likwidację majątku upadłego i ustanowił sędziego komisarza oraz syndyka masy upadłości.

(dowód: postanowienie z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie (...) k. 199-201 akt sprawy (...))

Sąd zważył co następuje:

Powództwa zasługiwały na uwzględnienie.

W przedmiotowym postępowaniu powód wniósł o ustalenie, że wszystkie wymienione w żądaniu pozwu czynności prawne są bezskuteczne z mocy samego prawa (art. 189 k.p.c. w zw. z art. 128 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego z dnia 28 lutego 2003 r. - jednolity tekst Dz. U. 2012, pozycja 1112) oraz o wydanie tego, co wskutek tych bezskutecznych czynności prawnych ubyło z majątku upadłego (art. 134 ust. 1 prawa upadłościowego).

Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Przywołany przepis określa materialnoprawne przesłanki zasadności powództwa, w którym powód domaga się sądowego ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa.

Powództwo będzie oddalone przede wszystkim, jeżeli powód nie ma interesu prawnego do jego wytoczenia, ale także jeżeli interes taki istnieje, ale twierdzenie powoda o istnieniu lub nieistnieniu stosunku prawnego okaże się bezzasadne.

Interes prawny zachodzi, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. W orzecznictwie wskazuje się, że interes prawny nie występuje z reguły wtedy, gdy możliwe jest wytoczenie powództwa o świadczenie, w przeciwnym razie dochodziłoby do zbędnego mnożenia procesów, skoro wyrok ustalający nie może stanowić tytułu egzekucyjnego, a powód i tak musi wystąpić z powództwem o zasądzenie. Kwestia, która była przedmiotem powództwa o ustalenie, może być bez jego wytaczania rozstrzygnięta jako przesłanka powództwa o świadczenie. Należy zatem uznać, że powództwo o ustalenie czynności prawnej za bezskuteczność z mocy prawa na podstawie art. 128 prawa upadłościowego i naprawczego może być wytoczone w razie sporu co do bezskuteczności tej czynności i wymaga wykazania interesu prawnego (porównaj : wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2010 r., sygn. akt IV CSK 298/09, Legalis).

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie powód wykazał, że ma interes prawny w żądaniu ustalenia bezskuteczności umów sprzedaży nieruchomości zawartych w dniu 17 września 2009 r. pomiędzy upadłym J. M. a jego synami – P. M. (2) i P. M. (1). Niewątpliwie kwestia bezskuteczności zaskarżonych czynności była między stronami sporna, skoro pozwani domagali się oddalenia powództwa, powołując się na fakt zapłaty ceny określonej w umowach sprzedaży. Rację ma też powód podnosząc, że powództwo o ustalenie bezskuteczności czynności prawnej leży w jego interesie prawnym, gdyż w związku z zawarciem kwestionowanych umów możliwe są nie tylko roszczenia, które zostały wymienione w art. 134 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego, ale także roszczenia z art. 225 i 224 § 2 k.c., które mogą zaktualizować się w przyszłości.

Podzielić należy stanowisko zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2009 r., sygn. akt IV CSK 102/09 (LEX nr 1129141), zgodnie z którym „wobec stwierdzenia bezskuteczności w stosunku do masy upadłości czynności prawnej przenoszącej własność rzeczy z upadłego na inną osobę, właścicielem rzeczy – w stosunkach pomiędzy upadłym a tą osobą – pozostaje upadły. Osoba ta nie ma więc tytułu prawnego do korzystania z rzeczy. Od chwili, w której dowiedziała się, że jest posiadaczem samoistnym rzeczy na podstawie bezskutecznej czynności prawnej, ma ustawowy (art. 134 ust. 1 p.u.n.) obowiązek przekazania rzeczy do masy upadłości, nadto jest posiadaczem w złej wierze. Korzystanie przez tę osobę z rzeczy jest więc od tej chwili korzystaniem, stosownie do art. 225 w zw. z art. 224 § 2 k.c., powodującym obowiązek świadczenia wynagrodzenia właścicielowi rzeczy. Wskazać trzeba, że rozstrzygnięcie ustalające bezskuteczność zaskarżonych czynności prawnych korzysta z powagi rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.), wiąże sąd i strony, dopóki nie zostanie obalony wyrok zawierający takie ustalenie. Znaczenie takiego ustalenia dla stron jest zatem niewątpliwie doniosłe, skoro usuwa niepewność prawną na przyszłość (trwale ustala bezskuteczność zaskarżonych umów w ewentualnych przyszłych procesach). Słusznie podniosła strona powodowa, że rozstrzygnięcie ustalające bezskuteczność czynności prawnych byłoby wiążące również w procesie o zasądzenie równowartości w pieniądzu tego co wskutek tej czynności wyszło z majątku upadłego. Potrzeba wszczęcia takiego procesu pomiędzy stronami niewątpliwie zajdzie, gdy przekazanie nieruchomości w naturze okaże się niemożliwe.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego z dnia 28 lutego 2003 r. czynności prawne odpłatne dokonane przez upadłego w terminie sześciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości z małżonkiem, krewnym lub powinowatym w linii prostej, krewnym lub powinowatym w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie albo z przysposobionym lub przysposabiającym są bezskuteczne w stosunku do masy upadłości.

Cytowany wyżej przepis przewiduje bezskuteczność z mocy prawa czynności prawnych odpłatnych dokonanych pomiędzy upadłym a osobą pozostającą z nim w szczegółowo określonym w tym przepisie stosunku bliskości. Czynnikiem dominującym w uznaniu czynności za bezskuteczność jest zgodnie z tym przepisem czynnik podmiotowy – szczególna kwalifikacja kontrahenta upadłego. Ustawodawca przyjmuje bowiem surowe założenie, iż czynności prawne dokonane pomiędzy takimi podmiotami, jak wskazane w art. 128 prawa upadłościowego i naprawczego,

nie zasługują na ochronę prawną (Bezskuteczność i zaskarżenie czynności upadłego. Komentarz. Rafał Adamus Rok wydania: 2010 Wydawnictwo : C.H. Beck Wydanie 1).

W niniejszej sprawie czynnościami prawnymi, uznania których za bezskuteczne domagał się Syndyk, są umowy sprzedaży opisanych wyżej nieruchomości, zawarte w dniu 17 września 2009 r. pomiędzy pozwanymi P. M. (1) i P. M. (2) a ich ojcem J. M.. Strony tej umowy, z racji bliskiego pokrewieństwa należą do kręgu osób wymienionych w art. 128 prawa upadłościowego i naprawczego. Umowy te były czynnościami odpłatnymi i dotyczyły mienia wchodzącego w skład masy upadłości. Biorąc pod uwagę, że wniosek dłużnika o ogłoszenie upadłości wpłynął do Sądu Rejonowego w Elblągu w dniu 3 lutego 2010 r., a umowy sprzedaży były zawarte w dniu 17 września 2009 r., to termin sześciu miesięcy, o którym mowa w art. 128 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego bez wątpienia został zachowany. Skoro tak, to uznać należy, iż umowy z dnia 17 września 2009 r. są bezskuteczne w stosunku do masy upadłości z mocy samego prawa. Wskazać przy tym trzeba, że argumenty podnoszone przez pozwanych nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Dla wywołania skutku, o jakim mowa w omawianym przepisie, nie ma znaczenia, czy czynność prawna jest ekwiwalentna i czy została dokonana ze szkodą dla wierzycieli, bądź czy wiązała się z ubytkiem majątku upadłego.

Z przedstawionych względów Sąd, na podstawie art. 189 k.p.c. i art. 128 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego, ustalił, że zaskarżone umowy sprzedaży, zawarte w dniu 17 września 2009 r., są bezskuteczne z mocy prawa w stosunku do masy upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w D. (punkt 1 i 5 wyroku) .

Skutki bezskuteczności czynności prawnej dokonanej z przyszłym upadłym określa zaś art. 134 prawa upadłościowego i naprawczego, który przyznaje syndykowi roszczenie o wydanie masie upadłości w naturze przedmiotów majątkowych, które ubyły z majątku upadłego albo do niego nie weszły, jednakowoż gdyby wydanie w naturze było niemożliwe, uprawniony ma roszczenie o wydanie równowartości tych przedmiotów w pieniądzu.

Wobec ustalenia, iż objęte żądaniem pozwu czynności prawne upadłego były bezskuteczne z mocy samego prawa w stosunku do masy upadłości, zaś na skutek tych czynności będące ich przedmiotem nieruchomości wyszły z majątku upadłego, Sąd uznał, że po stronie powoda powstało roszczenie o zwrot przedmiotów umów do masy upadłości.

Z tych względów, na podstawie art. 134 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego, Sąd nakazał pozwanym: P. M. (1) (w punkcie 2 wyroku) i P. M. (2) (w punkcie 6 wyroku) , aby wydali powodowi Syndykowi Masy Upadłości J. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w D. nieruchomości, które wskutek zaskarżonych umów sprzedaży z dnia 17 września 2009 r. ubyły z majątku upadłego.

O kosztach procesu w obu rozpoznanych sprawach orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. , art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. (punkty 3 i 7 wyroku). Pozwani przegrali spór w całości, a zatem są zobowiązani do zwrotu przeciwnikowi kosztów niezbędnych do dochodzenia praw i celowej obrony. Koszty te ograniczały się do opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wynoszącej w każdej ze spraw 17 zł oraz wynagrodzenia radcy prawnego, ustalonego w sprawie przeciwko P. M. (1) na kwotę 7200 zł zgodnie z § 6 pkt 7, zaś w sprawie przeciwko P. M. (2) na kwotę 3600 zł zgodnie z § 6 pkt 6 - rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst – Dziennik Ustaw 2013, pozycja 490).

W przedmiocie nieuiszczonych kosztów sądowych w obu rozpoznawanych sprawach orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - tekst jednolity Dziennik Ustaw 2010, Numer 90, pozycja 594 z zm. (punkt 4 i 8 wyroku). Sąd uwzględnił, że pozwani przegrali sprawy w całości, a nieuiszczone koszty sądowe ograniczały się do opłaty od pozwu, która w sprawie przeciwko P. M. (1) wynosiła 25 000 zł, zaś w sprawie przeciwko P. M. (2) 6 000 zł.